

ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา กับการรักษาวินัย

โดย นางหทัยรัตน์ ลักษณะจินดา นิติกรชำนาญการ สพป.อ่างทอง

สวัสดีค่ะ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ชาวอ่างทองที่เคารพรัก ทุกๆ เป็นอย่างไรบ้างคะกับการปิดภาคเรียนที่ผ่านมา มีข้าราชการบางท่านมาบ่นให้ฟังว่าปิดเทอมเหมือนไม่ได้ปิดไปทำงานทุกวันเลย บางท่านก็มายิ้มเยาะหัวเราะเหน็ดเหนื่อยนิดๆ อย่างดิฉันว่า สมน้ำหน้าไม่มีปิดเทอมอย่างพวกครูเขา ก็ยินดีรับฟังทุกความเห็นและคำหยอกล้อฉันทิสนิทรมิตรสหายนะคะ

สำหรับเดือนนี้ ดิฉันมีคำพิพากษาศาลปกครองเกี่ยวกับ “ปิดเทอม” มาฝากท่านผู้อ่านทุกท่าน เป็นคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๐๖๒/๒๕๕๙ อ่านเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๙ เรียกว่าสดๆ ร้อนๆ กันเลยทีเดียวคะ ดิฉันจะขอสงวนชื่อผู้ฟ้องคดี โรงเรียน และเขตพื้นที่ไว้ ผู้ฟ้องคดีนี้เป็นคุณครูคะ ได้รับคำสั่งจากผู้อำนวยการโรงเรียนให้ทำงานต่อในช่วงปิดภาคเรียน จึงเกิดความไม่พอใจและยื่นฟ้องผู้อำนวยการโรงเรียนต่อศาลปกครองว่าการที่โรงเรียนให้ข้าราชการครูไปปฏิบัติหน้าที่ในวันปิดภาคเรียนนั้น หากไม่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนที่จะทำให้ทางราชการเสียหาย หรือเกิดเหตุเร่งด่วน เช่น วิกฤตภัย อุทกภัย วินาศภัย ถือเป็นภาระละเมิดสิทธิ และถือว่าไม่ได้ขาดราชการ เพราะเป็นวันปิดภาคเรียน โดยคำพิพากษาดังกล่าวได้พิจารณาว่า

“นาย ก. ผู้อำนวยการโรงเรียนได้มีคำสั่งให้นาง ข. และนาง ค. เป็นคณะกรรมการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา หากไม่แล้วเสร็จต้องทำต่อในช่วงปิดภาคเรียน ทั้งนี้ได้ระบุไว้ในคำสั่งด้วยว่าในช่วงปิดภาคเรียนถือเป็นวันพักผ่อนของนักเรียน แต่เป็นวันปฏิบัติราชการตามปกติของครู ผู้อำนวยการโรงเรียนชอบที่จะให้ครูมาปฏิบัติราชการในวันปิดภาคเรียนได้ และข้าราชการครูต้องมาปฏิบัติราชการและลงลายมือชื่อปฏิบัติราชการด้วย ตามข้อ ๖ ของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดวันทำงานและวันหยุดราชการของสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดว่า วันปิดภาคเรียนคือวันหยุดพักผ่อนของนักเรียน ซึ่งสถานศึกษาอาจอนุญาตให้ข้าราชการหยุดพักผ่อนด้วยก็ได้ แต่ถ้ามีราชการจำเป็นให้ข้าราชการมาปฏิบัติราชการเหมือนการมาปฏิบัติราชการตามปกติ

เมื่อนาง ข. และนาง ค. ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา ก่อนปิดภาคเรียน จึงชอบด้วยข้อ ๖ ของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าว จากการตรวจสอบบัญชีลงเวลาปฏิบัติราชการของโรงเรียน ปรากฏว่านาง ข. ไม่ได้มาปฏิบัติราชการรวม ๙ วันครึ่ง และนาง ค. ไม่ได้มาปฏิบัติราชการรวม ๑ วัน โดยไม่มีใบลา จึงถือว่าเป็นการขาดราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร นาง ข. และนาง ค. จึงไม่มีสิทธิได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนครั้งขึ้นตามกฎหมาย ก.ค.ศ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๔๔ การที่ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามีคำสั่งไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนแก่ข้าราชการครูทั้งสองราย โดยความเห็นชอบของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้องนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย พิพากษายืน”

เป็นอย่างไรกันบ้างคะ กับแนวคำพิพากษาที่บาดกใจครูน้อยหลายๆ คนที่วันเปิดภาคเรียน ก็ต้องมารับเด็กตั้งแต่เช้า เสร็จจากงานสอนก็ต้องทำงานพิเศษของโรงเรียนอีกอีกอีก หน้าที่ความรับผิดชอบไม่มีวันหยุดแบบนี้อาจทำให้หลายๆ คนหมดกำลังใจกันยกใหญ่ แต่ถ้าจะสังเกตให้ดี ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดวันทำงานและวันหยุดราชการของสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖ ที่ศาลยกมาอ้างถึงนั้น ให้อำนาจผู้บริหารโรงเรียนใช้ดุลพินิจกำหนดให้ข้าราชการครูในสถานศึกษาหยุดพักผ่อนในช่วงปิดภาคเรียนเป็นหลักใหญ่ แต่มีข้อยกเว้นเมื่อมีราชการจำเป็น อาจสั่งการให้ข้าราชการครูมาปฏิบัติราชการได้ตามปกติ ซึ่งเป็นสิทธิ์ขาดของผู้อำนวยการโรงเรียน ในการบริหารจัดการวันมาปฏิบัติราชการในช่วงปิดภาคเรียน เมื่อได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ ในวันปิดภาคเรียน หากข้าราชการครูไม่มาปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ยื่นใบลาหรือไม่มีเหตุผลอันสมควร ย่อมเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการ นอกจากส่งผลต่อการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนตามกรณีตัวอย่าง ในคำพิพากษาข้างต้นแล้ว ยังอาจเป็นความผิดวินัยอีกฐานหนึ่งด้วย

กล่าวโดยสรุปคือ วันปิดภาคเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสามารถสั่งการให้ข้าราชการครู มาปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติได้เมื่อมีราชการจำเป็น หากมีความจำเป็นไม่อาจมาปฏิบัติราชการ ตามคำสั่งของผู้อำนวยการโรงเรียนได้ ต้องยื่นใบลาตามระเบียบของทางราชการ ขอให้ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาที่รักทุกท่านมีความสุขกับการทำงานต้อนรับการเปิดภาคปีการศึกษา ๒/๒๕๕๙ นะคะ

บรรณานุกรม

กฎหมาย

- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๐๖๒/๒๕๕๙
- ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดวันทำงานและวันหยุดราชการของสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗